

Remiss – Förslag till Myndigheten för civilt försvars föreskrifter och allmänna råd om planläggning för utrymning och inkvartering under höjd beredskap;

beslutade den **X** 2026.

Myndigheten för civilt försvar föreskriver, efter att ha gett Försvarsmakten och Polismyndigheten tillfälle att yttra sig, följande med stöd av 2 § första stycket förordningen (2006:639) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap¹ och beslutar följande allmänna råd.

Allmänna råd har en annan juridisk status än föreskrifter. De är inte tvingande. Deras funktion är att förtydliga innebörden i lag, förordning och föreskrifter och att ge generella rekommendationer om deras tillämpning.

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser med krav på inriktning och planering för utrymning och inkvartering under höjd beredskap samt vad planerna för utrymning och inkvartering ska innehålla.

Med planläggning avses dels länsstyrelsens inriktning och dels kommunens planering.

Utgångspunkter för planering

2 § Myndigheten för civilt försvar får enligt 2 § andra stycket förordningen (2006:639) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap, i samråd med Försvarsmakten, och efter yttrande från länsstyrelserna, besluta om vilka områden som ska planläggas för utrymning eller inkvartering under höjd beredskap. I beslut som ställs till länsstyrelsen anges om området ska planeras som grundläggande planering eller utökad planering.

¹ Senast ändrad genom SFS 2026:XXX

Grundläggande planering för utrymning

Planeringen ska utgå från

- att utrymning under höjd beredskap ska kunna påbörjas senast inom ett (1) dygn från ett beslut om utrymning, och
- att de som anses vara i behov av hjälp med utrymning ska kunna utrymmas så snart som möjligt, men vara genomförd senast fjorton (14) dygn från ett beslut om utrymning.

Utökad planering för utrymning

Planeringen ska utgå från

- att utrymning under höjd beredskap ska kunna påbörjas senast inom fyra (4) timmar från ett beslut om utrymning, och
- att utrymning av hjälpbehövande och andra ska kunna ske så snart som möjligt, men vara genomförd senast tre (3) dygn från ett beslut om utrymning.

Grundläggande planering för inkvartering

Planeringen ska utgå från

- att inkvartering under höjd beredskap ska kunna ske av de som utrymts inom länet.

Utökad planering för inkvartering

Planeringen ska utgå från

- att inkvartering under höjd beredskap ska kunna ske av de som utrymts från ett annat län, och
- att det totala antalet personer som ska kunna inkvarteras är 20% utöver länets totala befolkningsmängd.

Allmänna råd

Utrymningsens omfattning och tidsramar för de hjälpbehövande och befolkningen i övrigt bör framgå av länsstyrelsens beslut om utrymning. Beslutet om utrymning kan komma att omfatta högre procent än ovanstående vilket bör beaktas i planering, liksom att en utrymning oavsett nivå av planläggning kan komma att omfatta del av eller hela befolkningen.

3 § Länsstyrelsens inriktning för utrymning eller inkvartering ska beakta följande förhållanden

- det säkerhetspolitiska läget inklusive militär hotbild,
- militär verksamhet och de behov som Försvarmakten förmedlar,
- befolkningsmängd och befolkningens sammansättning,
- risk- och sårbarhetsanalyser,
- tillgång till skyddsrum, skyddade utrymmen och ljudsändare för varning eller andra varningsalternativ,
- geografi,
- fysisk samhällsstruktur,

- transportvägar och övrig infrastruktur,
- behovet av och tillgången till kollektiva transportmedel, exempelvis tåg, buss och färjor,
- tillgång till försörjning som energi, sjukvård, livsmedel, sanitet, samt uppehälle,
- vilken verksamhet som fortsatt planeras att bedrivas,
- möjlighet att upprätthålla ordning och säkerhet, och
- övriga förhållanden av betydelse.

Allmänna råd

I befolkningsmängd bör både de som bor i ett område och de som tillfälligt vistas där, exempelvis på grund av arbete, studier, turism eller fritidsboende, innefattas.

Utöver de som mottas till följd av ett inkvarteringsbeslut kan också personer som anländer till Sverige till följd av krig utanför landet komma att belasta det bostadsbestånd som planlagts för inkvartering.

Att en verksamhet ska fortsätta bedrivas kan innebära att vissa boende inte ska utrymmas eller att de som behövs för verksamhet måste kunna ta sig till området även efter ett utrymningsbeslut och att dessa bör ha tillgång till fortifikatoriskt skydd.

En mottagande kommun bör registrera de som inkvarteras till följd av ett utrymningsbeslut.

Mottagande kommun bör ha möjlighet att indikera och sanera ankommande kontaminerade personer innan inkvartering.

4 § Vid inriktning och planering för utrymning ska en bedömning göras av hur stor andel av de som vistas i området som kommer att ha behov av hjälp med utrymning.

Till de som är i behov av hjälp med utrymning ska hänföras personer med funktionsnedsättning, vårdbehövande, barn, äldre, personer som är frihetsberövade och övriga som redan erhåller hjälp för sina behov från det allmänna.

Allmänna råd

Vid planeringen bör förekomsten av hjälpbehov identifieras och beskrivas då dessa kan kräva olika sorters åtgärder.

De hjälpbehövande ska registreras vid utrymning för att möjliggöra omhändertagande i inkvarteringskommunen. Den som tillhandahållit hjälpen bör som huvudregel vara den som ansvarar för registreringen av personerna.

5 § Vid inriktning och planering för utrymning ska beaktas vilken påverkan det får om de som vistas i området lämnar det på eget initiativ. Även inriktning och planering av inkvartering bör beakta att det kan komma personer som på eget initiativ lämnat andra delar av landet.

Allmänna råd

Inriktning och planering bör beakta att om personer lämnar ett område på eget initiativ kan det påverka militär verksamhet, trafikflöden och behovet av transporter samt behovet av inkvartering och annat stöd.

6 § Vid planering för inkvartering ska beaktas att de som lämnat andra områden på eget initiativ kan komma att belasta det bostadsbestånd som planlagts för inkvartering.

Allmänna råd

Uppehälle kan under det initiala mottagandet innebära väderskydd såsom tält eller samlingslokaler. De som mottas ska emellertid kunna tilldelas en inkvarteringsbostad så snart som möjligt.

Samverkan

Allmänna råd till 1 a kap. 4 § lag (2006:546) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap

Vid inriktning och planering ska samverkan ske med Försvarsmakten och bör ske med Polismyndigheten samt med andra berörda statliga myndigheter, exempelvis Trafikverket, Socialstyrelsen, Kriminalvården, Migrationsverket, Statens institutionsstyrelse, Strålsäkerhetsmyndigheten och Jordbruksverket.

Verksamheter som har ett ansvar för frihetsberövade personer bör också ha ett ansvar för att ombesörja transporter och andra praktiska åtgärder i samband med utrymning. Utrymningen bör dock planeras och samordnas med berörda kommuner.

Planläggningens innehåll

7 § Länsstyrelsens inriktning för utrymning eller inkvartering ska innehålla en redogörelse för

- hur beslut enligt lagen (2006:546) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap ska fattas, tillkännages samt kommuniceras till berörda kommuner,
- den organisation som ska fatta besluten samt bemanningen av denna,

- de förhållanden som beaktats enligt 3–4 §§ och hur dessa förhållanden bedöms påverka utrymning,
- hur påverkan enligt 5 och 6 §§ har beaktats,
- samverkan och resultatet av samverkan,
- områden som ska planeras för inkvartering vid utrymning från annat område, och
- hur stor procentuell andel befolkning som ska kunna inkvarteras i respektive kommun utifrån tilldelad länskvot.

Allmänna råd

Länsstyrelsen bör ha en plan för hur samverkan ska ske med länsstyrelsen i det län där inkvartering planeras ske.

8 § Kommunens planering för utrymning eller inkvartering ska innehålla en redogörelse för

- hur utrymning ska kunna ske inom de tidsramar som anges i 2 §,
- hur länsstyrelsens inriktning för planering enligt 3 § bedöms påverka utrymning eller inkvartering,
- de förhållanden som beaktats enligt 4 § och hur dessa förhållanden bedöms påverka utrymning eller inkvartering,
- hur påverkan enligt 5 och 6 §§ har beaktats,
- samverkan och resultatet av samverkan,
- organisation som ska verkställa beslut samt bemanningen av denna,
- hur kompetens säkerställs och hur övningsverksamhet avses planeras och bedrivas,
- de materiella resurser som behövs för att verkställa beslut och hur dessa ska säkerställas,
- hur de som berörs av beslut ska informeras,
- planerade transportvägar och transportsätt,
- planerade uppsamlings-, utrymnings- och mottagningsplatser,
- hur och med vilka sambandsmedel samverkan ska ske,
- hur kommunikation om planeringen ska ske med allmänheten och vid behov tillgänglighetsanpassats,
- information och andra åtgärder för att underlätta för dem som ska genomföra utrymning på egen hand,
- hur återflytt efter genomförd utrymning kan ske, och
- övriga förhållanden av betydelse.

Allmänna råd

Information om hur utrymning kommer att gå till bör så långt det är möjligt delas med allmänheten och få spridning inom den egna organisationen. Vid behov kan en plan delas upp i en offentlig del och en del som innehåller sekretessbelagda uppgifter.

Responsplanering

Planen bör stödja och möjliggöra planering för hantering av faktiskt inträffade eller omedelbart förestående händelser samt planering för ändrade förutsättningar.

Denna författning träder i kraft 1 juni 2026.

Myndigheten för civilt försvar

MIKAEL FRISELL

Felix Fröjd
Avdelningen för juridik och säkerhet

Beställningsadress:

Norstedts Juridik, 106 47 Stockholm

Telefon: 08-657 95 00

E-post: order@forlagssystem.se

Webbadress: www.nj.se/offentligapublikationer

Beställningsnummer: